

Demokratidagen 14 mars 2018

Civilsamhället som demokratiaktör, utvecklingskraft och samverkanspartner

Medverkande:

Paul Lindvall (M) Linköping, ordf. SKLs demokratiberedning
Anders Åkesson (MP) Region Skåne, SKLs sjukvårdsdelegation
Anna-Karin Berglund, SKL

SKL:s Kongress november 2015

- SKL ska stödja medlemmarnas utveckling av medborgardialog och medskapande som en del i styrning och verksamhetsutveckling för ett demokratiskt och socialt hållbart samhälle.
- SKL ska inleda ett systematiskt arbete med att utveckla modeller för långsiktiga hållbara relationer mellan, kommuner, landsting och regioner samt civilsamhällets ideella och idéburna organisationer utifrån att dessa utgör en tredje sektor vid sidan om den kommunala organisationen och aktörerna på olika marknader

Positionspapper – SKL anser att:

- Kommuners, landstings och regioners förhållningssätt och aktiva insatser spelar en avgörande roll för att stärka civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner.
- En nationell arena för möten och utvecklingsarbete behöver skapas där kommuners, landstings och regioners systematiska arbeten med samverkan och modeller för långsiktigt hållbara relationer med civilsamhället kan utvecklas och prövas.
- Relationen mellan kommuner/landsting/regioner och civilsamhället ska präglas av ömsesidig respekt, dialog och medskapande på lika villkor.
- Ökad kunskap behöver utvecklas om socialt företagande, samhällsentreprenörskap och deras nätverk, samt metoder för att utveckla god samverkan och innovativa lösningar som kan frigöra potential lokalt och regionalt.
- Fler demokratiska mötesplatser för dialog och samverkan och fler anläggningar för aktiviteter behöver utvecklas i samverkan med civilsamhället.
- Lokala och regionala utvecklingsarbeten bedrivs bäst utifrån lokala behov och i samverkan mellan berörda, civilsamhället, kommunen och landstinget/regionen samt övriga samverkansaktörer i det geografiska området.

Vidare anser SKL i förhållande till staten att:

- Staten bör i samverkan med SKL och civilsamhället stödja innovativ utveckling av miljöer och anläggningar för att stimulera ett ökad deltagande.
- Det är rimligt att personer som har sin försörjning från trygghetssystemen och står till arbetsmarknadens förfogande, liksom sjukskrivna, som vill utföra frivilligarbete, har möjlighet att göra det i syfte att underlätta vägen in i/tillbaka till arbetslivet och egen försörjning.
- Staten bör genom relevanta myndigheter aktivt sprida information om möjligheten till riktade upphandlingar och reserverade kontrakt, samt i övrigt skapa bättre förutsättningar för långsiktigt samarbete mellan kommuner och landsting/regioner och aktörer inom civilsamhället
- Statliga myndigheter ska, i likhet med kommuner, landsting och regioner visa respekt för civilsamhällets organisationers samarbete sinsemellan, utan att ställa krav på att val av partners sker genom upphandling eller annan konkurrensutsättning.

Vidare anser SKL i förhållande till staten att, forts.

- Staten bör möjliggöra för kommuner och landsting/regioner att utveckla fler samarbetsmodeller med civilsamhällets ideella och idéburna organisationer på annat sätt än genom upphandling
- Staten bör, genom relevanta myndigheter uppmuntra och underlätta tillkomsten av överenskommelser om partnerskapssamverkan som t.ex. Idéburet-Offentligt Partnerskap (IOP).
- Staten bör tillse att relevanta myndigheter utvecklar en praxis att ingå i partnerskapssamverkan som t.ex. Idéburet-Offentligt Partnerskap (IOP) tillsammans med kommuner/landsting/regioner och det civila samhällets organisationer.
- Staten bör tydliggöra möjligheterna för kommuner och landsting/regioner att kunna stödja civilsamhällets aktörers kreditvärdighet, samt öppna för möjligheterna att nya finansieringsmodeller för civilsamhällets aktörer ska kunna utvecklas på lokal och regional nivå.

Vidare anser SKL i förhållande till civilsamhället att:

- Offentlig sektors samtliga nivåer har ett gemensamt ansvar för grundläggande finansiering till civilsamhällets organisationer.
- Offentlig sektors samtliga nivåer har ett gemensamt ansvar att värna civilsamhället som en självständig kraft för mellanmänsklig tillit och demokratisk samhällsutveckling.
- Frivilligt/volontärt arbete är ett komplement till och inte en ersättning för ordinarie betalt arbete inom ramen för offentlig sektors egna åtaganden och ansvar.
- Organisering av frivilligt/volontärt arbete ska i första hand ske genom det ideella föreningslivet. I den mån kommuner, landsting och regioner engagerar sig i detta ska det ske i nära samverkan med det ideella föreningslivet och övriga civilsamhället.
- Brukare/patienter och deras organisationers erfarenhetskunskaper utgör en väsentlig källa till utveckling av tjänster och innovation inom välfärden, vilken bör tas tillvara genom dialog och medskapande.
- Lokala och regionala stödsystem som bygger på dialog och överenskommelser med god framförhållning, bidrar till att stärka civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner.

